

En nu is het aan jou!

‘Zeilen met een skûtsje zit in ons DNA’

Vader Johannes (72) en zoon Sjoerd (35) Hobma varen al hun hele leven op hetzelfde skûtsje. Sjoerd: ‘Ik weet niet beter dan dat we onze vakanties doorbrachten op de *Dankbaarheid*.’ In de nieuwe rubriek En nu is het aan jou! vertellen zij over het naderende moment van de overdacht.

Tekst: **Klaas Smit** Portret: **Klaas Wiersma** Foto's: **Hobma-archief**

Johannes: ‘Mijn *heit* (vader) Thewis had met mijn *omke* (oom) Sjoerd een brandstof- en turfhandel in Blauwhuis (Frl.). Zij haalden de turf met hun skûtsje *De Jonge Sjoerd* helemaal tot diep uit Groningen en Drenthe. Dit stalen skûtsje was in 1913 gebouwd bij De Jong in Heeg. Ze hebben er tot 1964 vracht mee vervoerd over water. Ik was 10 in het jaar dat ze het skûtsje verkochten, maar ik weet nog goed dat mijn *heit* en oom in het najaar een hele week op pad waren met het schip om turf te halen.’

Sjoerd: ‘Als eerbetoon zijn mijn broer Thewis en ik vernoemd naar onze illustere voorouders. Dat Thewis en ik van varen op een skûtsje houden, is dus eigenlijk niet zo vreemd.’

Johannes: ‘In 1974 hebben mijn broer Bauke en ik de *Dankbaarheid* gekocht. Net als bij zoveel skûtsjes zat er een hoog houten hok op, tussen de originele roef en de mastkoker, een potkast genaamd. Veel skûtsjes waren in en na de oorlog namelijk omgebouwd tot woon-schepen, vanwege de woningnood. Bauke en ik hebben het schip weer in originele staat teruggebracht. Er moest weer mee gezeild worden, want dat zit in ons DNA. Mijn *heit* en *omke* leefden nog en zij gaven ons af en toe advies over hoe het er vroeger uit had gezien.’

Sjoerd: ‘Ik ken de *Dankbaarheid* vooral als vakantie-zeilskûtsje, maar ik vind het wel mooi dat het één van de authentiekere skûtsjes is dat nog vaart.’

Johannes: ‘Wij zijn nu onderweg heel druk met het zeilen, maar wanneer je vroeger een dag lang turf, modder of stront had geladen, dan was zeilen eigenlijk je pauze tussen laden en lossen. Als wij nu een mooi bezeilde koers in een kanaal hebben, dan voel ik nog steeds hoe prachtig mijn *heit* en *omke* het gevonden moeten hebben wanneer ze lange rakken bezeild hadden. Het alternatief was namelijk bomen of jagen, maar na duizenden turven laden, wilde je wel eens even niks.’

Sjoerd: ‘Wij staan toch iets verder van de vrachtvaarders af, maar zeilen door vaarten en doen waar een skûtsje voor is gebouwd, is nog steeds het leukste. Eigenlijk is de infrastructuur daar nu niet meer geschikt voor, maar vol tuig door kleine slootjes zeilen en zien of we kunnen doen wat vroeger ook kon, daar geniet ik enorm van.’

Johannes: ‘Wij zijn een keer met de *Dankbaarheid* door de Luts gevaren, maar dat kan niet meer vanwege de drukte met al die sloepjes. De Luts slingert door het bosrijke Gaas-

terland en daar haalden mijn *heit* en *omke* onder andere takkenbossen vandaan, vracht dus. Dat waren eiken stammetjes die bakkers gebruikten als brandhout voor de ovens.’

Sjoerd: ‘Dat varen zoals vroeger kan nog wel. Bij Workum bijvoorbeeld. Wanneer de bruggen in de stad dicht zijn, dan gaan wij vanuit Friesland voor de spoorbrug bakboord uit en varen zo achterlangs Workum naar de sluis. Dat is de oude route, een heel klein vaartje vol met waterplanten, maar zelfs voor een skûtsje nu nog goed bevaarbaar. Ik vind het een sport om daar te varen waarvan velen zeggen dat het niet kan.’

Johannes: ‘In 1984 hebben Gooitske en ik het skûtsje van mijn broer Bauke overgenomen. We hadden ook net een huis gekocht in Nijesyl, hadden kleine kinderen en moesten hard voor werken voor de dagelijkse kost. Al het onderhoud aan het skûtsje deden we daarom zelf en vakanties brachten we door aan boord. We voeren in het weekend ook nog met betalende gasten om het schip drijvende te houden.’

Sjoerd: ‘We gingen altijd op vakantie met de boot. Meestal voeren we in de buurt, naar het konijneneiland bijvoorbeeld in het Heeger-

‘Ik vind het prachtig dat de volgende generatie doet wat wij ook deden. We hebben onbewust iets overgedragen’

1999, Dankbaarheid in de Blesbosch, Johannes aan het roer

De jonge Sjoerd

meer. Heit en mem hielden er wel rekening mee dat wij niet lang wilden zeilen. Soms was het zeilen ook saai. Ik ervaar dat nu met mijn eigen kinderen. Wanneer Kirsten en ik met onze drie kinderen op pad gaan met het schip, vinden die het na een paar uurtjes wel genoeg. De geschiedenis herhaalt zich, we gaan ontdekken of het skûtsje-DNA ook aan onze kinderen is doorgegeven.’

Johannes: ‘Ik vind het prachtig om te zien dat de volgende generatie doet wat wij ook deden. We hebben dus blijkbaar iets overgedragen, al was dat onbewust. Onze kinderen voeren mee en kregen al doende het schip in de vingers, gewoon met de papepel, net als ikzelf.’

Sjoerd: ‘Voor rondjesvaren om boeien is de *Dankbaarheid* niet geschikt, maar meedoen aan prestatietochten is prachtig. De afgelopen Strontrace, in 2025, voer ik weer met een eigen team, zonder heit. We hebben gewonnen, onder zware weersomstandigheden en

met een storm op komst. De invaart bij Workum, langs de dijk, was tot aan de vuurtoren van Reid pal in de wind. Midden in de nacht met zuidzuidoost 5 moest het in één keer goed gaan, anders lig je op het strand of op de keien. Ik had drie plannen in mijn hoofd: zeilen, bomen, jagen. Zeilen kon niet, dus dan maar bomen. We zeilden over bakboord strak om de hoek bij de strekdam naar binnen, het zeil ging naar beneden en de bomers hielden de gang erin. Meteen streken we de mast voor nog minder weerstand en zo haalden we, precies volgens plan, de vuurtoren, waar mast en zeilen weer omhoog gingen. Schitterend!’

Johannes: ‘Gooitske en ik stonden op de dijk. In gedachten was ik aan boord. Ik dacht: “Het eerste stuk is recht tegen de wind in. Als-ie het goed doet, dan vaart hij dicht bij de strekdam langs, strijkt alles, legt de mast plat en boomt-ie ‘m naar binnen”. En zo heeft Sjoerd het ook precies gedaan!’

Sjoerd: ‘Toch merk je dat ik anders vaar dan mijn heit. Heit had meestal het helmhout in handen, ik laat een ander vaak sturen om overzicht te houden. Ik zeil veel meer met wisselende bemanningen. Overzicht houden is mijn zekerheid, sturen kan ik iemand snel leren en met mijn aanwijzingen vaart hij of zij het schip daarheen waar ik wil.’

Johannes: ‘Met sturen heb je het schip in de macht. Wij zeilden altijd met ons gezin en dan

gaat veel automatisch. Ik stuur en ik hoef niet meer te zeggen dat er wat moet gebeuren, dat zien Thewis en Sjoerd uit zichzelf wel. Als we met elkaar zeilen, is er zeker wel overleg, dat hebben de jongens wel afgedwongen. Sjoerd zeilt veel op andere schepen en dan komen er ook nieuwe ideeën aan boord.

Gooitske en ik hebben het skûtsje nu veertig jaar in bezit en onlangs is het weer op de helling geweest. Over drie jaar wanneer dat weer moet, ben ik hopelijk 75 en dan moet het maar een keer klaar zijn. Het kan best zijn dat de afgelopen hellingbeurt mijn laatste is geweest. Het is een schip met veel werk om het in goede staat te houden. Ik heb de rijkdom, handigheid, mogelijkheid en tijd dat ik alles zelf kan doen. Geld voor uitbesteden was er niet, maar hoe dat voor de jongens is?’

Sjoerd: ‘Je had ook de durf om het zelf te doen. Ik heb meer twijfel en zo twijfelen Kirsten en ik ook over het wel of niet willen overnemen van het skûtsje.’

Johannes: ‘Ik voelde de morele plicht om het schip goed te onderhouden. Ik moet goed op varend erfgoed passen, want het gaat langer mee dan ikzelf. Het schip blijft wel en ik ben de passant. Maar, ik wil niet over mijn graf heen regeren. De volgende generatie mag het natuurlijk zelf beslissen.’

Sjoerd: ‘Ik voel me ook wel schatplichtig, maar of ik dezelfde standaard kan hanteren als heit? Ik kan het niet allemaal zelf, wij wonen verder weg en Kirsten en ik werken allebei. Het onderhoud is voor ons een grotere belasting. Als je me nu het pistool op de borst zet, dan zeg ik ja en neem ik het schip over. Het is een relatief goedkope manier om vakantie te vieren en als je op de oostpunt van Schier voor anker ligt, ja, welke plek op aarde is er dan nog mooier? En, als we een skûtsje zouden kopen, dan moet het de *Dankbaarheid* zijn. Bijna alles is voor elkaar op dit skûtsje, maar wat meer comfort is wenselijk. Vooral nog is heit nog aan zet, hij is fit genoeg, er is nog geen haast in het spel.’

Johannes: ‘Het schip is nu klaar. In 2026 kunnen we ons jaarlijkse vaderen en zonen-weekend weer organiseren. Ik kijk er al naar uit!’ 🍷